

USNESENÍ

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Petra Průchy a soudců JUDr. Karla Šimky a JUDr. Lenky Matyášové v právní věci žalobce: **S. M.**, proti žalovanému: **Krajský úřad Moravskoslezského kraje**, se sídlem 28. října 117, Ostrava, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti usnesení Krajského soudu v Ostravě ze dne 24. 4. 2014, č. j. 22 A 129/2013 - 45, o námitce podjatosti vznesené žalobcem ve věci vedené u Nejvyššího správního soudu pod sp. zn. 4 As 112/2014,

t a k t o :

Soudci Nejvyššího správního soudu JUDr. Dagmar Nygrínová, JUDr. Jiří Palla, Mgr. Aleš Roztočil, JUDr. Jaroslav Vlašín, JUDr. Jan Vyklický a Mgr. Radovan Havelec **n e j s o u v y l o u č e n í** z projednávání a rozhodnutí věci vedené u Nejvyššího správního soudu pod sp. zn. 4 As 112/2014.

O d ů v o d n ě n í :

Žalobce se žalobou u Krajského soudu v Ostravě (dále jen „krajský soud“) domáhal zrušení rozhodnutí žalovaného ze dne 23. 9. 2013, č. j. MSK 132515/2013, ve věci odstranění údaje z knihy narození. Krajský soud řízení o žalobě zastavil pro nezaplacení soudního poplatku.

Proti uvedenému usnesení podal žalobce (dále jen „stěžovatel“) kasační stížnost. Nejvyšší správní soud jako první úkon v řízení o kasační stížnosti zaslal poučení o složení senátu a informaci o probíhajícím řízení. Tato písemnost byla stěžovateli doručena dne 30. 5. 2014.

Dne 3. 6. 2014 bylo Nejvyššímu správnímu soudu doručeno podání, v němž stěžovatel mimo jiné namítl, že ve věci jednájí vyloučení soudci Nejvyššího správního soudu, kteří v téže věci rozhodovali v původním řízení, čímž se podílejí na komunistických zločinech definovaných zákonem č. 198/1993 Sb. Původní rozhodnutí bylo podle stěžovatele „*dosaženo trestným činem soudce a neverejně.*“ Dále stěžovatel shrnul, že mu jde o popření svého otcovství, o němž běží před soudem řízení.

Ke stěžovatelově námitce podjatosti se vyjádřili soudci JUDr. Dagmar Nygrínová, JUDr. Jiří Palla, Mgr. Aleš Roztočil, JUDr. Jaroslav Vlašín, JUDr. Jan Vyklický a Mgr. Radovan Havelec, kteří shodně uvedli, že k účastníkovi řízení nemají vztah, přičemž stěžovatele znají jen z úředního styku. Současně vyjádřili shodně názor, že námitka podjatosti nebyla vznesena v souladu se zákonem, neboť podle § 8 odst. 5 s. ř. s. musí být námitka podjatosti zdůvodněna a musí v ní být uvedeny konkrétní skutečnosti, z nichž je dovozována.

Nejvyšší správní soud se předně zabýval včasností podané námitky podjatosti. Podle § 8 odst. 5 zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“) platí, že námitka podjatosti musí být uplatněna do jednoho týdne ode dne, kdy se účastník řízení o podjatosti dozvěděl; zjistí-li důvod podjatosti při jednání, musí ji uplatnit na tomto jednání. K později uplatněným námitkám se nepřihlíží. Nejvyšší správní soud konstatuje, že námitka podjatosti byla uplatněna ve lhůtě jednoho týdne ode dne doručení informace o složení senátu, který bude ve věci rozhodovat, takže byla podána včas.

Nejvyšší správní soud tedy přistoupil k meritornímu posouzení vznesené námitky podjatosti ve vztahu ke všem soudcům čtvrtého senátu a zastupujícího třetího senátu tohoto soudu.

Podle § 8 odst. 1 s. ř. s. jsou soudci vyloučeni z projednávání a rozhodnutí věci, *jestliže se zřetelem na jejich poměr k věci, k účastníkům nebo k jejich zástupcům je dán důvod pochybovat o jejich nepodjatosti. Vyloučení jsou též soudci, kteří se podíleli na projednávání nebo rozhodování věci u správního orgánu nebo v předchozím soudním řízení. Důvodem k vyloučení nejsou okolnosti, které spočívají v postupu soudce v řízení o projednávané věci nebo v jeho rozhodování v jiných věcech.*

Rozhodnutí o vyloučení soudce z důvodů uvedených v § 8 s. ř. s. představuje výjimku z ústavní zásady, podle níž nikdo nesmí být odňat svému zákonnému soudci s tím, že příslušnost soudu i soudce stanoví zákon (čl. 38 odst. 1 Listiny základních práv a svobod). Tak jak zákon příslušnost soudu (příslušnému soudnímu oddělení, senátu) stanovil, je tato příslušnost zásadně dána, a postup, kterým je věc odnímána příslušnému soudci a přikázána soudci jinému, je nutno chápat jako postup výjimečný. Vyloučit soudce z projednávání a rozhodnutí přidělené věci lze tak jen výjimečně a z opravdu závažných důvodů, které mu, alespoň potenciálně, brání rozhodnout v souladu se zákonem nezáujatě a spravedlivě. Podjatost sama o sobě zasahuje vždy do principu nezávislosti soudce, neboť nestrannost tento princip předpokládá. Samotný pojem soudce totiž s sebou nese atribut nezáujatosti a nestrannosti, bez něhož by nebylo důvodu konstituovat soudní moc jako pilíř demokratické společnosti.

Stěžovatel namítal, že shora jmenovaní soudci čtvrtého a třetího senátu zdejšího soudu jsou podjatí pro své rozhodování v téže věci v předchozím řízení. K tomu je třeba uvést, že z ustanovení § 8 odst. 1 s. ř. s. plyne, že jedním z předpokládaných důvodů pro vyloučení soudce je skutečnost, že se *podílel na projednávání nebo rozhodování věci u správního orgánu nebo v předchozím soudním řízení*; musí přitom jít o právně totožnou věc. *Podílem na předcházejícím soudním řízení* je míněna situace, kdy by se soudce podílel na rozhodování téže věci jak u krajského soudu, tak posléze u Nejvyššího správního soudu, popřípadě naopak. Taková situace však v dané věci nenastala. Lze přitom odkázat i na usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 19. 3. 2003, č. j. Nao 2/2003 - 18, publikované pod č. 53/2004 Sb. NSS, v němž bylo vysloveno, že *předchozím soudním řízením* není řízení v jiné soudní věci, byť by se i týkala týchž účastníků.

Pokud jde o nepřiliš srozumitelně formulovaný důvod podjatosti, který má spočívat v tom, že „původní rozhodnutí“ bylo „*dosaženo trestným činem soudce, vyloučená*

soudkyně“, z takto nekonkrétně formulované (a ve své podstatě toliko difamující) námitky nelze vyvodit jakýkoli smysluplný závěr, neboť není zřejmé, které rozhodnutí má stěžovatel na mysli a kdo se podílel na jeho vydání.

Vzhledem k výše uvedenému není návrh stěžovatele na vyloučení shora jmenovaných soudců Nejvyššího správního soudu z projednávání a rozhodování věci vedené zdejším soudem pod sp. zn. 4 As 112/2014 důvodný.

P o u č e n í: Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 16. července 2014

JUDr. Petr Průcha
předseda senátu